

Årsplan i norsk for 4. klasse 2022-2023

Læreverk: Salto 4

Hoved-områder/ tverrfaglige temaer	Kompetanse- mål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderings- form
Tekst i kontekst	1 Velge bøker fra bibliotek ut fra egne interesser og leseferdigheter	- Bli kjent med egne (lese-) interesser og oppdage nye. - være bevisst på egne leseferdigheter - utfordre seg selv til å prøve nye typer bøker		Vi låner bøker fra biblioteket. Hver uke 5-fingerregelen Elevene forteller om bøker de har lest, leser for hverandre eller skriver bokomtaler. <i>Å kunne lese</i> - lese og reflektere over skjønnlitteratur og sakprosa, å beherske lesestrategier tilpasset formålet med lesingen og å kunne vurdere tekster kritisk	Samtale
Tekst i kontekst	2 lese og lytte til fortellinger, eventyr, sangtekster, faktabøker og andre tekster	- Lytte til tekster i ulike sjangre og samtale om innholdet. - Reflektere over hvordan	«Tonje Glimmerdal» Lesetekstene i Salto Bibeltekster	Leseukene Vi leser «Tonje Glimmerdal» i spisingen.(Nynorsk bok) Elevene leser minst en tekst i Salto hver uke.	Samtale Observasjon Innlesing av leseleksa på showbie

	på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og samtale om hva tekstene betyr for eleven	innholdet i tekster stemmer overens med egne tanker og ideer. - samtale om betydningen av ord i teksten		Synliggjøring: <i>Tekstene som elevene møter i faget vil påvirke deres dannelse og identitetsutvikling, også på det livssynsmessige området. Mer eller mindre tydelig bærer tekstene med seg et grunnleggende syn på mennesket, samfunnet og meningen med livet. Utvikling av evne til kritisk tenkning vil innebære at elevene lærer å analysere hvilke normer og verdier som formidles og å vurdere disse. Faget skal gi tilgang til tekster som gir dem positive forbilder, utvider deres horisont og skaper empati.</i> Muntlige ferdigheter - samhandle med andre gjennom å lytte, fortelle og samtale	
--	---	--	--	---	--

				- bruke det muntlige språket stadig mer presist og nyansert i ulike norskfaglige samtaler <i>Å kunne lese</i> - lese og reflektere over skjønnlitteratur og sakprosa, å beherske lesestrategier tilpasset formålet med lesingen og å kunne vurdere tekster kritisk	
Tekst i kontekst	3 Lese tekster med flyt og forståelse og Bruke lesestrategier målrettet for å lære	-lese en aldersadekvat tekst høyt uten lange stopp. - kunne gjengi og forklare hovedinnholdet i en tekst man har lest. - bruke oversiktslesing, letelesing og dybdelesing til å hente informasjon fra ulike tekster.		Elevene har minst en leseleksa fra Salto i uka. Noen ganger kan elevene lese inn lekse høyt på showbie. Elevene låner bøker på biblioteket som de leser i lesetimer og når de er ferdige med oppgaver. Elevene forteller om noe de har lest skriftlig eller muntlig. <i>Å kunne lese</i> - lese, tolke og reflektere over tekster i ulike sjangre, for	Lese inn leseleksa på showbie. Lytte til seg selv. STAS – avkoding og staving okt/nov Setningsleseprøven sep.

				ulike formål og av ulik lengde og kompleksitet	
Skriftlig tekstskaping	4 Skrive tekster med funksjonell håndskrift og med tastatur	- Huske formen på alle bokstavene - Kunne forme bokstavene raskt uten å tenke. - Finne bokstavene på tastaturet. - Bli kjent med touch-metoden	Ti fingre Sense-lang.org	Elevene får stavskriftalfabetet i skriveboka si. Vi øver på å skrive tekster med stavskrift/løkkeskrift. - Fortelling - Øveord - Huskeliste Vi øver på touch-metoden <i>Å kunne skrive</i> - Bruke funksjonell håndskrift - Bruke tastatur	Observasjon Samtale
Tekst i kontekst	5 Utforske og formidle tekster gjennom samtale, skrijving, lek, bevegelse og andre kreative uttrykk	- Utforske en tekst ved å lese og samtale med en eller flere.	Lesetekster i Salto, Vi leser sammen Bibeltekster	Bruk superblikk og snakk om overskrifter, bilder, nye/vanskelige ord o.l. «Les og si noe» i små grupper <i>Synliggjøring: Bibelen og kristendommen generelt er grunnleggende i vår kultur. Bruk av tekster</i>	Samtale Observasjon

				<i>som gir innsikt i kristen tro og etikk vil derfor være viktig for kulturforståelsen. Slike tekster vil også kunne være et kritisk korrektiv til dagens majoritetskultur og bidra til at elevene blir reflekterte samfunnsborgere, med respekt for mennesker med forskjellig ståsted.</i> <i>Ulike ferdigheter</i>	
		- utforske en tekst ved hjelp av skriftlige hjelpemidler som tankekart, nøkkelord, tokolonnenotat...	Kidspiration Tekster i naturfag eller samfunnsfag	Lese faktatekster og bruke ulike hjelpemidler til å strukturere innholdet. <i>Å kunne lese</i> - lese og reflektere over sakprosa, å beherske lesestrategier tilpasset formålet med lesingen og å kunne vurdere tekster kritisk <i>Å kunne skrive</i> - å utvikle og strukturere tanker på	Samtale Observasjon

				og en metode for å lære	
		- lese en tekst og gjengi innholdet gjennom lek eller rollespill	f.eks. Salto A s. 41-43 (Gullgraving) s. 117-119 (snart på vei) Salto B s. 110-113 (Kappløpet mot Sydpolen) s. 164-167 (Heidi og bestefar) eller Astrid Lindgrens fortellinger	Lese en skjønnlitterær tekst. Elevene jobber i grupper med å lage en lek eller rollespill med figurene og settingen fra teksten. Her kan det også være morsomt å bruke fortellingene fra Astrid Lindgrens bøker som er tema i noen av leseukene. <i>Ulike ferdigheter</i>	Observasjon
		- finne bevegelser som kan understreke innholdet i en tekst. (Hjelp til å lære en bibeltekst f.eks.)	Ukas bibelvers, ukas sang	<i>Ulike ferdigheter</i>	Observasjon

		- utforske hvordan vi skriver ord riktig.	Se liste over rettskriving	Bruke retteprogram og ha fokus på rettskriving når vi produserer tekster. Øve spesifikt på utvalgte temaer i Salto. <i>Å kunne skrive</i> - å beherske rettskriving	Skriveprøven (?)
		- bruke opplesing av tekst og retteprogram for å oppdage og løse egne skrivefeil	Skoleskrift Ev. cd-ord Bokmåls-ordboka	Produsere tekster og bruke opplesing av tekst og retteprogram. <i>Å kunne skrive</i> - å beherske rettskriving	
Skriftlig tekstskaping Språket som system og mulighet	6 Bruke komma og andre skilletegn i tekster	Være sikker på bruk av punktum, utropstegn og spørsmålstegn. Bruke komma ved men og oppramsing. Bli kjent med replikkstrek og		Elevene har ekstra fokus på tegnsetting når de produserer tekster. Elevene skriver en samtale med replikkstrek eller anførselstegn. F.eks. en søskenkrangel. <i>Å kunne skrive</i>	Prosess-orientert skrivning.

		anførselstegn .		- å beherske rettskriving	
Språket som system og mulighet Skriftlig tekstskaping	7 Bruke fagspråk om setningsoppbygning og bøying av verb, substantiv og adjektiv i samtaler om språk og om egne og andres tekster	- Vite hva som kjennetegner en fullstendig setning.		Oppgaver i salto. Praktiske oppgaver som stafetter, finne ordet og plassere i riktig kategori, fluesmekker-oppgaver, lykkehjul-oppgaver... Kahoot. <i>Muntlige ferdigheter</i> - bruke det muntlige språket stadig mer presist og nyansert i ulike norskfaglige samtaler	Samtale
		- Gjenkjenne verb i infinitiv, presens og preteritum.			Samtale
		- Forklare forskjellen på egennavn og fellesnavn og dele fellesnavn i kjønn. - Forklare hva bestemt og ubestemt form og entall og flertall er.			Samtale
		Gradbøye adjektiver.			Samtale

Kritisk tilnærming til tekst Demokrati og medborgerskap Gjennom kritisk arbeid med tekster og ytringer øver elevene opp evnen til kritisk tenkning og lærer seg å håndtere meningsbrytninger gjennom refleksjon, dialog og diskusjon.	8 Samtale om forskjellen mellom meninger og fakta i tekster	- forklare forskjellen på meninger og fakta. - bli kjent med argumenteren de tekster. - bli kjent med faktatekster. - samtale om når fakta og meninger opptrer i argumenteren de og saklige tekster.		Lese faktatekster og argumenterende tekster. Samtale. Skrive leserinnlegg (se mål under om å skrive en argumenterende tekst) Klassediskusjon (se mål under om å bruke saklige argumenter i en diskusjon) Synliggjøring: <i>Mer eller mindre tydelig bærer tekstene med seg et grunnleggende syn på mennesket, samfunnet og meningen med livet. Utvikling av evne til kritisk tenkning vil innebære at elevene lærer å analysere hvilke normer og verdier som formidles og å vurdere disse.</i> <i>Muntlige ferdigheter</i> - å bruke retoriske ferdigheter og å uttrykke seg hensiktsmessig i ulike spontane og forberedte	Samtale
--	--	---	--	--	----------------

				kommunikasjonsituasjoner <i>Å kunne lese</i> - å kunne lese og reflektere over sakprosa, å beherske lesestrategier tilpasset formålet med lesingen og å kunne vurdere tekster kritisk.	
Muntlig kommunikasjon Språket som system og mulighet Skriftlig tekstskaping	9 Beskrive, fortelle og argumentere muntlig og skriftlig og bruke språket på kreative måter	- fortelle en historie på en måte som gjør det lett å følge for andre.		Fortelle en historie der hendelsene kommer i riktig rekkefølge og tilhøreren får tilstrekkelig informasjon til å forstå. <i>Muntlige ferdigheter</i> - bruke det muntlige språket mer presist og nyansert - uttrykke seg hensiktsmessig	Muntlig fremføring m. veiledning
		- Bruke saklige argumenter i en diskusjon og holde seg til temaet.		Klassediskusjon om et aktuelt tema. <i>Muntlige ferdigheter</i> - samhandle med andre gjennom å lytte, fortelle og samtale	Samtale

				- bruke retoriske ferdigheter og å uttrykke seg hensiktsmessig	
		- leke seg med språket i dikt, ordspill og andre kreative tekster.		Kreativt språkverksted <i>Å kunne skrive</i> - utvikle personlige skriftlige uttrykksmåter og å beherske oppbygging av tekster <i>Muntlige ferdigheter</i> - Fremføre egne dikt og kreative tekster - Våge å prøve seg fram og lytte ut gode ordkombinasjoner	Observasjon Ev. fremføring
		- skildre en person og omgivelsene i en skriftlig fortelling. - skrive en fortelling med innledning, hoveddel og avslutning.		Skriv en fantastisk fortelling, en krimfortelling eller en annen spennende historie. <i>Å kunne skrive</i> - utforme og bearbeide tekster i ulike sjangre og tilpasset formål, medium og mottaker - utvikle personlige skriftlige uttrykksmåter	Innlevering med tilbakemelding fra lærer

				og å beherske skrivestrategier, rettskriving og oppbygging av tekster	
		- skrive en argumenteren de tekst med saklige argumenter og en tydelig forklaring av problemstillingen.		Skriv et leserinnlegg f.eks. til en avis eller en nettside for barn. Eller lag egne avisoppslag med leserinnleggene. Et leserinnlegg om fysisk og psykisk helse for skoleelever kan også være en del av naturfagstoffet. <i>Å kunne skrive</i> - planlegge, utforme og bearbeide et leserinnlegg	Innlevering med tilbakemelding fra lærer

Muntlig kommunikasjon Skriftlig tekstskaping	10 Kombinere ulike uttrykksformer i sammensatte tekster	- Sette sammen ord, lyd og bilder som utfyller hverandre i bildebøker.		Her har man god mulighet til å slå sammen flere fag. Lag en bildebok om bier og humler eller vannets kretsløp (naturfag), om en bibelhistorie eller bønn (kristendom), eller ulike instrumenter (musikk) <i>Digitale ferdigheter</i> - bruke digitale ressurser kreativt til å skape sammensatte tekster - utvikle kritisk og etisk bevissthet om det å framstille seg selv og andre digitalt	Innlevering med tilbakemelding fra lærer
		- Lage saktekster med en god struktur og bilder som løfter teksten.		Her kan man lage en avisartikkel om helse (naturfag). Eller man kan lage en hel avis. <i>Digitale ferdigheter</i> - planlegge og redigere sammensatte tekster slik at tekst og bilde passer sammen. - utvikle selvstendighet og dømmekraft i valg	Innlevering med tilbakemelding fra lærer

				og bruk av digitale kilder	
		- lage en tegneserie med tydelig tekst og bilde og et klart poeng.		Appen «Pow – strip designer» er et godt hjelpemiddel her. Book creator kan også brukes. <i>Digitale ferdigheter</i> - bruke digitale ressurser kreativt til å skape sammensatte tekster	Innlevering av tegneserie
Muntlig kommunikasjon	11 Holde muntlige presentasjoner med og uten digitale ressurser	- fortelle om en bok man har lest eller en tekst man har jobbet med.		Elevene kan fortelle i grupper eller for hele klassen. <i>Muntlige ferdigheter</i> - planlegge og framføre en muntlig presentasjon tilpasset mottakerne	Kameratvurdering Muntlig tilbakemelding

		- presentere et tema man har jobbet med ved hjelp av powerpoint, book creator, iMovie eller andre digitale verktøy.		Elevene får muligheten til å bli kjent med pc og powerpoint som verktøy. <i>Muntlige og digitale ferdigheter</i> - planlegge og framføre en presentasjon med digitale hjelpemidler	Kameratvurdering Innlevering med tilbakemelding fra lærer
Muntlig kommunikasjon	12 Følge opp innspill fra andre i faglige samtaler og stille oppklarende og utdypende spørsmål	- Forstå innholdet og faglige uttrykk i andres utsagn. - Ta utgangspunkt i andres innspill og stille oppklarende og utdypende spørsmål.		Klassediskusjon Velg et eller flere temaer som engasjerer i klassen. La elevene forberede argumenter. Samtale om oppklarende og utdypende spørsmål. <i>Muntlige ferdigheter</i> - å bruke retoriske ferdigheter og å uttrykke seg hensiktsmessig i ulike spontane og forberedte kommunikasjons-situasjoner	Samtale observasjon
Kritisk tilnærming til tekst	13 Reflektere over hvordan	- Reflektere over hvordan ordvalget,		Samtale om språkbruk. Elevene kan også intervju hverandre og	Samtale observasjon

Språket som system og mulighet Folkehelse og livsmestring -utvikle elevenes evne til å uttrykke seg skriftlig og muntlig. -gi uttrykk for egne følelser, tanker og erfaringer, noe som er viktig for å håndtere relasjoner og delta i et sosialt fellesskap. Demokrati og medborgerskap -utvikle elevenes muntlige og skriftlige retoriske	språkbruken vår påvirker andre, og hvordan vi tilpasser og endrer språket i ulike situasjoner	tonefallet og kroppsspråket vårt oppfattes av andre. - reflektere over om du bruker ulike ord, tonefall eller kroppsspråk når du er med venner, familie, lærer, folk du ikke kjenner med mer. - bruke språket ansvarlig til Guds ære og til glede og nytte for medmennesker. - sette ord på egne følelser og meninger på en tydelig og respektfull måte - hvordan bruker vi		sette sammen til en film om språkbruk og respekt. Lage rollespill der elevene spiller ut situasjoner der de møter mennesker med ulike behov og meninger enn dem selv. Hvordan skal de løse situasjonen på en respektfull måte? Synliggjøring: <i>Gud har gitt mennesket evner til kommunikasjon og kreativitet. Faget skal ruste elevene til å bruke språket ansvarlig, til Guds ære og til tjeneste og glede for sine medmennesker, både individuelt og på samfunnsnivå.</i> <i>Ulike ferdigheter</i>	
---	--	---	--	--	--

ferdigheter, slik at de kan gi uttrykk for egne tanker og meninger og delta i samfunnsliv og demokratiske prosesser. -utvikle forståelse, toleranse og respekt for andre menneskers synspunkter og perspektiver, og det kan legge grunnlag for konstruktiv samhandling. <i>Kristendom</i> - Dele meninger på en respektfull måte		språket i ulike tekster?			
Språket som system og mulighet	14 Sammenligne ord og uttrykk i	Sammenligne ord og uttrykk i		Lese enkle tekster på norsk, svensk og dansk.	Samtale

Språklig mangfold	norsk og andre språk	norsk, svensk og dansk. Kanskje også noen ord på islandsk og engelsk?		Lytte til tekster lest på norsk, svensk og dansk. F.eks. Astrid Lindgren Lese Mio min Mio og e filmen med svensk tale. Samtale og sammenligne det man har hørt og sett. <i>Ulike ferdigheter</i>	
Språklig mangfold	15 Utforske og samtale om språklig variasjon og mangfold i nærmiljøet.	- Finne ut om vi har ulike dialekter i klassen. - Finne ut om dere kjenner noen med et annet språk enn norsk. - samtale om hvordan vi kan forstå hverandre på tvers av språk og dialekter.	https://www.nrk.no/video/dialektreisen-til-rune-nilson-langversjon-paa-radio_142176	Lytt til «dialektreisen». Samtal om ulike dialekter dere kjenner til og hva som kan hjelpe oss til å forstå hverandre. Synliggjøring: <i>Gud har gitt mennesket evner til kommunikasjon og kreativitet. Faget skal ruste elevene til å bruke språket ansvarlig, til Guds ære og til tjeneste og glede for sine medmennesker, både individuelt og på samfunnsnivå.</i>	Samtale Observasjon

				<i>Ulike ferdigheter</i>	
Språklig mangfold Skriftlig tekstskaing	16 Utforske forskjeller og likheter mellom skriving på hovedmål og sidemål	- Finne ord som er forskjellige på bokmål og nynorsk. - Finne ord som er like i bokmål og nynorsk. - Syntaks, het og else		Lese en nynorsk tekst og gå på ordjakt. Lage tabell med ulike ord. <i>Å kunne skrive</i> - Skrive noen ord på bokmål og nynorsk <i>Å kunne lese</i> - Lese og forstå en kort, nynorsk tekst. Letelese etter nynorske ord som er forskjellige fra bokmål. <i>Muntlige ferdigheter</i> - Samtale og sette ord på forskjellene mellom bokmål og nynorsk	Samtale

FREMDRIFTSPLAN

Uke	Tema	Side	Kompetansemål
33-35	Helt nytt - Vi skriver nyhetsartikkel - Lesemåter - E for æ	EB (s. 6–29) AB (s. 6–19)	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12
36-38	Skogens sus - Vi skriver innledning - Sj-lyd - Substantiv • Setningsleseprøve https://www.norlijunior.no/	EB (s. 30–53) AB (s. 20–33)	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12,
39-40	Er det sant? - vi skriver en faktatekst - å bruke kilder - O for å STAS -test i avkoding og staving.	EB (s.54- 79) AB (s.34-47)	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12,
41	Høstferie		
42-43	Villdyr - Vi skriver fortelling - Kj-lyd - Verb Leseuker småskolen uke 43-44	EB (s.80-103) AB (s.48-61)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12,

44-45	Fortell, Fortell! - Vi skriver eventyr - Muntlig presentasjon - Ordtak	EB (s.104-131) AB (s.62-75)	2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 13
46-47	På sporet - Vi skriver filmanmeldelser - Å lese mellom linjene - Å skrive riktig	EB (s.132-155) AB (s.76-89)	3, 4, 5, 6, 7,
48-49	Reise - Vi skriver dikt med sammenlikninger - Dobbel konsonant - Adjektiv	EB (s.156-179) AB (s.90-103)	2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 13
50-51	Kom, vinter! - vi beskriver naturen - direkte tale - håndskrift	EB (s.180-207) AB (s.104-117)	2, 3, 4, 5, 6, 9
52	Juleferie		
1-2	Førstemann! - Vi skriver dikt - Sammendrag - J -lyd	EB (s.6-31) AB (s.6-19)	
3-4	Fantastisk - Vi beskriver fabeldyr - Komma - Bøker på biblioteket	EB (s.32-57) AB (s.20-33)	
5-6	Før og nå. - Vi skriver brev og e-post	EB (s.58-81) AB (s.34-47)	

	- Talespråk - Dobbel konsonant		
8	Vinterferie		
7 og 9	Hva er det du sier? - Vi gir liv til språket - Tegnspråk og punktskrift - Sammensatte ord - Leseuker småskolen 10-11	EB (s.82-107) AB (s.48-61)	1,
10-11	Alene og sammen - Vi beskriver personer - Substantiv - Stum t - Setningsleseprøve i april.	EB (s.108-133) AB (s.62-75)	
12 og 13	Rundt og rundt - Vi skriver figurdikt - Lesemåter - Stum d	EB (s.134-157) AB (s.76-89)	
14	Påskeferie		
15-16	Heia Norge! - Skrive argumenterende tekst - Bokmål og nynorsk - Sj-lyd	EB (s.158-181) AB (s.90-103)	
17-18	Rock`n roll og søt musikk - Vi skrive dagbok - Tekstbehandling - Ng-lyd	EB (s.181-205) AB (s.104-117)	
19-20	Under vann - Vi skriver bøker - Finnespørsmål og tenkespørsmål - Og eller å?	EB (s.206-229) AB (s.118-133)	
21-22	Lyse dager, lyse netter.	EB (s.230-253)	

	- Vi beskriver med sansene - Substantiv, adjektiv og verb - Sj-lyd og kj-lyd	AB (s.134-149)	
23-24	Repetisjon		
# Målet «velge bøker ut fra biblioteket ut fra egne interesser og leseferdigheter» gjør elevene hver uke gjennom hele skoleåret i timen de har bibliotek.			